

ONDERHANDELAARSAKKOORD

HLMR: Krachtig Samen Werken

Het college dat aantreedt voor de periode 2014-2018 is ambitieus op tal van terreinen. Het wil de toekomst van de gemeente Haarlemmermeer richting geven aan de hand van de thema's sociaal domein, economie, zorg en verduurzaming. Ook een nieuwe omgang met de inwoners en de daarbij behorende bestuursstijl is de komende vier jaar speerpunt.

Sociaal domein

Het college ziet grote kansen om de transitie van het sociaal domein voor onze inwoners soepel te laten verlopen. Zozeer zelfs, dat het in 2018 Haarlemmermeer op dit gebied bij de meest zorgzame en efficiënte gemeenten wil laten behoren.

Het college ervaart het sociaal domein als een bron van kansen om de Haarlemmermeerse samenleving op tal van terreinen te verbeteren. Dat het sociaal domein met alle beleidsvelden raakvlakken heeft, komt daarbij goed van pas.

Solide

De lasten blijven, net als in voorgaande jaren, op hetzelfde peil, de inflatiecorrectie niet meegerekend. Grote bezuinigingsoperaties liggen niet in het verschiet, de financiële positie van de gemeente is onverminderd solide en de lokale economie behoort ondanks de crisis nog altijd tot de krachtigste van het land. Het financieel-economische beleid van het college blijft erop gericht dit alles te bestendigen en waar mogelijk verder uit te bouwen.

Dit geldt evenzeer voor duurzaamheid, waarmee Haarlemmermeer ook een koppositie inneemt. Het college komt met het voorstel Ruimte voor Duurzaamheid 2.0. De verdere verduurzaming van de gemeente wordt hiermee de basis voor de inrichting van Haarlemmermeer.

Menselijke maat

Om samen te kunnen optrekken met inwoners, bedrijven en organisaties moet de gemeente zich gedragen als een open overheid die meedenken, meepraten en meebeslissen stimuleert en die ruimte biedt aan initiatieven vanuit de samenleving.

Bij deze bestuursstijl is de menselijke maat leidend. Dat is in Haarlemmermeer, waar diversiteit wezenskenmerk is, een absolute voorwaarde. Deze uitgangspunten worden als vanzelfsprekend één op één overgenomen in het recept voor de gemeentelijke dienstverlening en voor de zorg.

Meer dan ooit tevoren kan de samenleving profiteren van innovaties op tal van terreinen. Ook op het gebied van toeleiding naar arbeid en participatie kunnen innovaties van doorslaggevende betekenis zijn.

Samenhang in beleid

Dat het college in deze bestuursperiode zo zwaar inzet op het sociaal domein is logisch, maar betekent niet dat andere beleidsvelden op het tweede plan geraken. Het sociaal domein kan, zeker in samenhang met nieuwe vormen van participatie, juist een aanjager en het ultieme instrument zijn om dichterbij de inwoners, bedrijven en organisaties te komen en zo de wederzijdse betrokkenheid te vergroten. Daarbij leggen hiërarchische verhoudingen minder gewicht in de schaal dan een gezamenlijk inzicht in elkaars mogelijkheden en gedeelde belangen.

1. Bestuur

Het college onderkent het belang en de invloed van lokale, regionale en (inter)nationale samenwerking en vertegenwoordiging. Het college heeft de sterke ambitie om op al deze niveaus optimaal aanwezig en vertegenwoordigd te zijn. Het college neemt een proactieve houding aan bij het onderhouden van bestaande samenwerkingen en het aangaan van nieuwe.

Het college onderkent het belang van 'dubbeldorpen' en gaat de contacten met de dorpen en gemeenten aan de andere kant van de Ringvaart aanhalen en versterken. Tevens zorgt het ervoor om meer in wijken en kernen aanwezig te zijn om beleid(sbeslissingen) uit te dragen in aanwezigheid van inwoners die daarmee direct te maken krijgen.

1.1. Participatie

Deze tijd vraagt om een open overheid die kennis en mensen verbindt. Veel mensen willen meedenken, meepraten en meebeslissen over zaken die spelen in hun leefomgeving. Een eigentijdse overheid onderkent en waardeert dit en speelt actief op deze behoefte in. Het college wil daarom de betrokkenheid van inwoners, ondernemers en belangengroepen vergroten en ruimte geven aan initiatieven uit de samenleving. Ook wil het college zorgen voor voldoende draagvlak bij het ontwikkelen van beleid én de uitvoering daarvan.

De strategische verkenning "De toekomst van de lokale democratie", de evaluatie van het participatieconvenant "Spelregels voor Participatie" en signalen vanuit de samenleving bieden het college handvaten om participatie een impuls te geven. Najaar 2014 komt het daarom met een plan van aanpak, waarin voorstellen worden gedaan om participatie structureel in te bedden in de werkwijze van bestuur en organisatie. Het college benoemt in dit plan twee pilots, waarmee het in 2015 in de praktijk ervaringen met deze nieuwe werkwijze opdoet. Tenminste één van deze pilots zal betrekking hebben op de directe leefomgeving van inwoners in een buurt, wijk of dorp.

1.2 Dienstverlening

De gemeentelijke dienstverlening moet aansluiten bij de behoefte van onze inwoners en bedrijven. Uitgangspunt is dat de dienstverlening en communicatie voor hen persoonlijk en relevant is en dat het menselijk contact centraal staat. Het college initieert een onderzoek naar de behoefte voor verruiming van de openingstijden van het Raadhuis.

Het college streeft naar verdere verbetering en vereenvoudiging van de klachtenprocedure. Het college onderkent, dat onafhankelijke mediation een goed middel is om tot een voor alle partijen werkbare oplossing te komen. Het college wil meer geschillen met mediation oplossen, in het vertrouwen dat mediation in een vroeg stadium tot minder procedures leidt.

De gemeente gaat in de komende collegeperiode slimmer en meer digitaal werken, waardoor de dienstverlening wordt verbeterd. Tevens wordt gewerkt aan administratieve lastenverlichting.

1.3 Raadhuis

Het huidige Raadhuis, gebouwd in 1980, voldoet niet meer aan de eisen die het college anno 2014 aan dit gebouw stelt. Het kantoorgedeelte is organisatorisch en technisch verouderd en het hele gebouw is niet energiezuinig. Het Raadhuis is in Hoofddorp inmiddels een herkenbaar 'jong monument' geworden, waar de gemeente zuinig op wil zijn. Met behoud van de huidige raadzaal, inclusief het bestuursgedeelte en het publieksgedeelte, wordt het achterliggende kantoorgedeelte geschikt gemaakt voor een moderne manier van werken.

Om op een kostenefficiënte wijze een modern en duurzame werkomgeving te creëren, presenteert het college voor het eind van 2014 een plan van aanpak, waarin verschillende opties voor herinrichting worden uitgewerkt. Soberheid en doelmatigheid zijn hierbij uitgangspunten. Het plan van aanpak wordt in 2015 in gang gezet.

2. Veiligheid

2.1 Veiligheid in de wijken

Het college brengt een koppeling aan tussen veiligheid en sociale cohesie. Dit kan door een grotere betrokkenheid van inwoners bij hun wijk te organiseren en door een grotere inzet van wijkagenten en toezichthouders als direct aanspreekpunt voor inwoners.

2.2 Veiligheid op scholen

Het college beijvert zich voor een verbetering van de veiligheid op scholen in Haarlemmermeer. Samen met de (middelbare) scholen ontwikkelt het college uniform beleid om de kinderen te beschermen tegen o.a. drugs, alcohol, pooierboys en seksuele intimidatie. Zo zal er bijvoorbeeld gezamenlijk een uniform 'pleinbeleid' worden gedefinieerd zodat de scholen, maar ook politie en toezichthouders rondom schoolgebouwen eenvoudiger kunnen ingrijpen.

Er wordt nauwer toegezien op de handhaving van de leerplicht en meer gekeken naar de oorzaken van schoolverzuim, zoals excessief pestgedrag.

2.3 Brandveiligheid

Het college bezuinigt niet op de bijdrage aan de Veiligheidsregio Kennemerland (VRK) en streeft ernaar, dat andere gemeenten dit voorbeeld volgen. Uitgangspunt is dat de dienstverlening van de VRK overeind blijft.

De gemeente kent nog steeds 'witte vlekken', waar de aanrijtijd van de brandweer de norm overschrijdt. Met behulp van projecten in het kader van 'community safety' wordt aan een adequate brandveiligheid gewerkt. Het college bevordert dat de VRK meer brandweervrijwilligers inzet, ondermeer bij preventie.

2.4 Cameratoezicht

Het college gaat experimenteren met uitbreiden van cameratoezicht waar daarvoor een concrete aanleiding is, met name op bedrijventerreinen, kantorenlocaties en winkelcentra. Hierbij wordt intensief samengewerkt met de eigenaren en het parkmanagement.

2.5 Coffeeshopbeleid

Het huidige coffeeshop beleid wordt, mede met het oog op de openbare orde en veiligheid, alsmede de volksgezondheid op dezelfde wijze voortgezet.

3. Sociaal domein

De transitie van het sociaal domein is voor alle gemeenten, Haarlemmermeer niet uitgezonderd, in de bestuursperiode 2014-2018 zowel inhoudelijk als financieel een grote opgave. Het college gaat ervan uit, dat in de begroting 2018 de voor het Sociaal Domein ontvangen rijksbijdragen en de gemeentelijke uitgaven in dit domein in evenwicht zijn. Daarmee is de transitie van het sociaal domein in dat jaar afgerond. De opgebouwde behoedzaamheidsreserve wordt onder voorwaarden, waar nodig en niet uitputtend, aangewend om tot uiterlijk 2017 beleid te kunnen maken, in ieder geval met ingang van 2017 ten behoeve van de uitvoering aan de “keukentafel”. Het cruciale overgangsjaar, waarin de verschuiving van organisatie- en proceskosten naar uitvoeringskosten plaatsvindt, is daarmee 2017. Mede ten behoeve van de invoering van het sociaal domein kan het college de behoedzaamheidsreserve ophogen.

Het college vertrouwt erop dat de taken uit het sociaal domein bij de gemeente in betere handen is, omdat zij dichterbij de inwoners van Haarlemmermeer staat en dus ook efficiënter kan opereren.

Ontschotting, zowel organisatorisch als bestuurlijk, is hiervoor noodzakelijk. Het is cruciaal om de juiste zorg door de juiste zorgprofessional te laten verrichten.

Op deze wijze moet het volgens het college mogelijk zijn om in 2018 op het gebied van het sociaal domein bij de meest zorgzame en efficiënte gemeenten te behoren.

4. Zorg en Welzijn

Een onderdeel van de decentralisatie in het sociaal domein is de overdracht van taken uit de AWBZ (individuele begeleiding, dagbesteding, kortdurend verblijf en vervoer) naar de WMO. Dit gaat gepaard met forse bezuinigingen en tegelijk met versobering van het huidige pakket (zoals huishoudelijke hulp). Cruciaal hierbij zijn niet alleen de kleinere afstand van de gemeente tot haar inwoners en de daarmee samenhangende effectievere en goedkopere ondersteuning. Ook is het van groot belang, dat inwoners, indien mogelijk, meer eigen verantwoordelijkheid nemen. Voor zichzelf en voor elkaar.

4.1 Preventie en Vernieuwing

Om zowel de maatschappelijke als financiële omslag te maken, kiezen we voor innovatie van de zorg en ondersteuning aan inwoners. Een belangrijke innovatie bestaat uit de verschillende vormen van samenwerking, leidend tot integrale dienstverlening. Deze is nodig om de gewenste maatschappelijke effecten te bereiken.

Innovatie moet ook van doorslaggevende betekenis zijn bij het gebruik van nieuwe technologie. Behalve in innovatie investeert het college ook in preventie, zodat minder snel professionele en dus duurdere hulp nodig is. Een belangrijke doelstelling daarbij is, dat mensen langer thuis kunnen blijven wonen: met voldoende ondersteuning binnen handbereik en in de buurt.

Het college kiest daarbij voor een geleidelijke overgang, omdat het een zachte landing prefereert boven een schoksgewijze invoering. Voor innovaties zijn nieuwe ideeën vereist. Deze en de bevordering ervan kosten nu eenmaal tijd. Hetzelfde geldt voor het op orde brengen van de sociale infrastructuur. De geleidelijke overgang is conform de inhoudelijke lijn die reeds in het koersdocument "Meer voor Elkaar" is uitgezet.

In de overgangperiode hanteert het college drie invalshoeken:

1. het verhelpen van knelpunten bij individuele burgers (schrijnende gevallen);
2. het bevorderen van zelfredzaamheid bij groepen burgers;
3. het stimuleren van innovatie bij bedrijven, instellingen en organisaties.

Het uiteindelijke doel van de geleidelijke overgang is om aan het einde van deze raadsperiode de gewenste transformatie volledig te hebben verwezenlijkt.

4.2 Wijkgericht werken

De kern van het collegebeleid is wijkgericht werken met inachtneming van de grote diversiteit die Haarlemmermeer zo kenmerkt. Geen wijk of kern is hetzelfde. Ook onze inwoners zijn onmogelijk over één kam te scheren. Speciale aandacht moet ook uit gaan naar de specifieke situatie van dubbeldorpen.

In de wijken en kernen dienen de wijkcentra en dorpshuizen een ontmoetingspunt te zijn, dat bijdraagt aan de sociale samenhang. Het college pakt achterstallig onderhoud van de gebouwen aan. Via sleutelbeleid kunnen meer vrijwilligers direct toegang krijgen tot het

gebouw, en is te voorkomen dat voor elke activiteit een beroepskracht moet komen opdraven. Dat is efficiënt en kostenbesparend. Het maatschappelijk vastgoed wordt flexibel ingezet om de doelstellingen in het sociale domein te behalen. Dit geldt voor wijkcentra, dorpshuizen, (brede) scholen, jongerencentra, publiekscentra en sportaccommodaties. Uiterlijk 2017 wordt een voorstel gemaakt om deze centra breed open te stellen voor gewenste maatschappelijke activiteiten.

4.3 Mantelzorgers en vrijwilligers

Het nemen van eigen verantwoordelijkheid betekent ook dat een (nog) groter beroep wordt gedaan op mantelzorgers. Het college is zich er terdege van bewust dat mantelzorgers al het risico lopen van overbelasting. Daarom is mantelzorgbeleid nodig dat voorziet in specifieke ondersteuning en hulp, inclusief respijtzorg. Om optimaal gebruik te kunnen blijven maken van de inzet van vrijwilligers voor het bereiken van doelen, ontwikkelt het college vrijwilligersbeleid. Dit wordt expliciet gekoppeld aan de inzet van inwoners die buiten het arbeidsproces zijn geraakt.

4.4 Aanbestedingen

Voor het bieden van de juiste zorg en ondersteuning zijn nieuwe concepten nodig op het gebied van aanbesteden. Het college streeft naar creatieve ontwikkelingen samen met (sociale) partners, zodat zij integrale dienstverlening op basis van gewenste resultaten kunnen aanbieden. Bij het zoeken naar de meest geschikte vormen, zit het college niet vast aan de huidige aanbieders.

5. Werk en Inkomen

Kansen zien, kansen grijpen en meedoen naar vermogen!

Haarlemmermeer is een echte 'werkgemeente' met veel bedrijven en een hoge arbeidsparticipatie. Het college wil zoveel mogelijk mensen aan het werk krijgen en houden, want het is voor mensen belangrijk om in hun eigen inkomen te kunnen voorzien. Een tweede reden is dat participatie in het arbeidsproces (meedoen) ook voor de ontwikkeling van mensen, hun eigenwaarde en het vinden van hun plek in de maatschappij van belang is.

5.1 WSW Wajong

Er zijn mensen die tijdelijk geen mogelijkheid hebben om zelfstandig in hun inkomen te voorzien. Denk aan mensen die nu werkzaam zijn in het kader van de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) of jongeren met een langdurige ziekte of handicap (Wajong). Voor hen zijn er regelingen die het verrichten van arbeid mogelijk maken, waardoor zij toch kunnen participeren in het arbeidsproces. In eerste instantie met het doel om hen zodanig in hun arbeidsbekwaamheid te bevorderen, dat zij kunnen toegroeien naar een reguliere baan.

5.2 Oude WSW - Dagbesteding

Er zijn ook mensen die door lichamelijke, verstandelijke of geestelijke beperking langdurig geen mogelijkheden hebben voor of uitzicht op een reguliere baan. Voor hen blijft het verrichten van werk onder aangepaste omstandigheden of vormen van dagbesteding beschikbaar.

5.3 Meerprestatie

Voor mensen die langer in een uitkeringssituatie (WWB) zitten, wordt het naarmate de tijd vordert steeds moeilijker om de weg naar reguliere arbeid terug te vinden. Belangrijke competenties en vaardigheden dreigen verloren te gaan. Het college onderkent dit en creëert voor hen de mogelijkheid om een 'Meerprestatie' te leveren en zo hun afstand tot de arbeidsmarkt te verkleinen. Aan deze mensen wordt een traject aangeboden, waarin ze enerzijds werkzaamheden verrichten die ten dienste komen aan de maatschappij, en anderzijds competenties en vaardigheden aanleren die het ze gemakkelijker maken snel terug te keren naar een reguliere baan.

5.4 Maatwerk

Het college wil zoveel mogelijk mensen naar reguliere arbeid leiden en wil daartoe alle instrumenten en netwerken inzetten waarover het beschikt. Het college gebruikt daarvoor bestaande instrumenten, maar staat ook nadrukkelijk open voor innovatie. Bepalend daarbij zijn maatschappelijke behoeften, in de breedste zin van het woord, die zijn te combineren met vormen van arbeidstoeleiding. Voorbeelden zijn werken in de openbare ruimte, het opzetten van boodschappen- of klussendiensten of beheeractiviteiten op sportcomplexen.

Uitgangspunten voor alle vormen van arbeidstoeleiding zijn:

1. Arbeidstoeleiding is maatwerk. Er wordt altijd rekening gehouden met de (fysieke en mentale) mogelijkheden en capaciteiten van de betreffende persoon;
2. Er wordt altijd gekeken naar de persoonlijke situatie. Mensen die bijvoorbeeld een zware taak verrichten als mantelzorgers of als alleenstaande ouders, worden zo nodig (deels) ontzien;
3. De aangeboden arbeid of activiteit moet niet leiden tot concurrentievervalsing.
4. De aangeboden arbeid of activiteit moet zinvol zijn, zowel voor de persoon als de maatschappij;
5. De aangeboden arbeid of activiteit moet de arbeidsbekwaamheid van de persoon bevorderen;
6. De aangeboden arbeid of activiteit moet gericht zijn op doorstroming naar een reguliere baan.

5.5 Bredere inzet SW-bedrijf

In het sociaal akkoord van het rijk met de werkgevers is opgenomen dat er de komende jaren 100.000 banen in het bedrijfsleven en 25.000 banen bij de overheid worden gecreëerd voor mensen met een arbeidsbeperking. De gemeente heeft hierbij als regisseur en uitvoerder de belangrijke taak om deze banen en de mensen die ervoor in aanmerking komen bij elkaar te brengen. Het college onderzoekt in 2014 in samenwerking met werkgevers, natuurlijke partners, zoals verbonden partijen' en andere gemeenten (bijvoorbeeld gemeenten die deelnemen in de WGR voor ons werkvoorzieningsbedrijf) of er nog meer innovatieve mogelijkheden zijn. Concrete afspraken met de verschillende betrokken partijen kunnen worden vastgelegd in een regionaal sociaal akkoord. Daarbij staat de stimulans voor de werkgevers om werkplekken voor arbeidsgehandicapten te creëren voorop.

De gemeente geeft het goede voorbeeld door te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om arbeidsintegratie onderdeel te laten uitmaken van het gemeentelijk aanbestedingsbeleid (social return). Ook wordt er gekeken naar het creëren van werkplekken voor mensen met een arbeidshandicap. Voor deze onderwerpen komt het college medio 2015 met raadsvoorstellen waarin de ontwikkeling van de AM Groep wordt betrokken.

De functie van de huidige AM Groep zal veranderen. Het college kijkt samen met de AM Groep naar een structuur die daar het beste bij past.

5.6 Arbeidsmarkt en Onderwijs

Het college stimuleert een goede aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt. Hiervoor spreekt het bestaande netwerken en initiatieven aan, zoals de 'Kenniscentra Beroepsonderwijs Bedrijfsleven' en maakt aanspraak op door het rijk ingerichte fondsen.

5.7 Minimabeleid

Voor inwoners die, ondanks dat zij werken, tot de minima behoren en voor inwoners met een wettelijk bepaald minimum die (nog) niet tot arbeid in staat zijn, blijft het huidige minimabeleid van kracht. Daarbij wordt rekening gehouden met gezinnen met minderjarige kinderen. Het college wil te allen tijde inwoners naar vermogen activeren om hen te laten participeren in de maatschappij. Negatieve effecten van uitkeringsstapeling bij meerpersoonshuishoudens moeten daarom worden voorkomen. Redelijkheid, noodzakelijkheid maar ook de wettelijke mogelijkheden om voldoende prikkels te geven om op enigerlei wijze deel te nemen aan het arbeidsmarktproces, worden hierbij in ogenschouw genomen. Het college zoekt mogelijkheden om de armoedeval te beperken.

6. Jeugd en Onderwijs

Het college bouwt samen met de scholen het concept van 'Brede School' de komende jaren verder uit. De vernieuwde Brede School die het college voor zich ziet, is een zogenoemde Community School die de leefbaarheid in de buurt of wijk versterkt. Een Haarlemmermeerse Community School biedt naschoolse activiteiten op het gebied van sport en cultuur, vergroot ontwikkelingskansen van kinderen, versterkt hun sociale competenties en bevordert hun culturele en maatschappelijke participatie.

Het college hecht veel waarde aan de mogelijkheid om kinderen hun talenten te laten ontwikkelen. Het college zal daarom het onderwijs voor meer begaafden in zowel het primaire als het voortgezet onderwijs stimuleren.

Door demografische ontwikkelingen kunnen fusies in het primair onderwijs nodig zijn. Het college wil in samenwerking met de schoolbesturen tot oplossingen komen. Voor de leefbaarheid en vitaliteit streeft het college naar behoud van primair onderwijs in kleine kernen, met name Buitenkaag en Abbenes.

Daar waar door gewijzigd rijksbeleid de toegankelijkheid en betaalbaarheid voor peuterscholen en daarmee de taalontwikkeling (Voor- en Vroegschoolse Educatie) wordt belemmerd, maakt het college samen met de betrokken partijen plannen om kinderen die de basisschoolleeftijd bereiken op hetzelfde startniveau te krijgen.

In Haarlemmermeer lopen door demografische ontwikkelingen de leerlingenaantallen in de komende jaren terug. Het college betracht dan ook terughoudendheid bij het verlenen van medewerking aan nieuwe schoolinitiatieven voor het primair onderwijs.

6.1 Jeugdzorg

Scholen zijn vindplaatsen van kinderen die zorg behoeven. Het onderwijs zal deze in samenwerking met jeugdzorg moeten bieden. Het onderwijs mag hierbij niet onnodig worden belast.

Het college onderschrijft de weg die is ingeslagen bij de decentralisatie van de Jeugdzorg zoals beschreven in het Koersdocument *Meer voor Elkaar*. Het principe van *1 gezin- 1 plan-1 regisseur* staat hierin centraal. Het is voor het college evident dat zorgprofessionals zorgdragen voor diagnostische taken, ook al is door de decentralisatie de regie bij de gemeente gekomen.

Er is specifieke aandacht voor Jeugd GGZ en in het bijzonder voor de groep 18 tot 24 jaar, omdat deze groep in de praktijk vaak tussen de regelingen valt.

6.2 Pleegzorg

Pleegzorg is een unieke en belangrijke vorm van jeugdhulp. Het College streeft naar het optimaal ondersteunen en faciliteren van pleegouders om hun zorgverlenende taak te kunnen vervullen.

6.3 Jongeren

Jongeren hebben zelf een belangrijke rol bij hun ontwikkeling. Het college ondersteunt de opzet en inrichting van de jongerencentra volgens het 'outreachinge principe'. 'Best Practices' moeten bredere navolging krijgen. Jongerenparticipatie is hierbij cruciaal.

7. Cultuur, Sport en Recreatie

7.1 Cultuur

Cultuur is een verbindende factor in de samenleving en moet voor iedereen toegankelijk zijn. Dat kan op verschillende schaal: vanuit de grote culturele centra, maar ook in de dorpen en wijken.

Het college kiest er nadrukkelijk voor de cultuurhistorische waarden van Haarlemmermeer te behouden. Inhoudelijk en financieel haalbare plannen om de samenwerking tussen de Haarlemmermeerse musea en culturele instellingen te versterken, ten bate van onze inwoners en bezoekers, kunnen rekenen op ondersteuning van het college.

7.2 Taalontwikkeling

Het college hecht grote waarde aan lezen en leesonderwijs als onderdeel van haar focus op taalontwikkeling. Daarom zien we graag op de Haarlemmermeerse scholen een actieve rol van de bibliotheek. Genoemde ontwikkelingen passen uitstekend bij de ingezette lijn van cultureel ondernemerschap. Het college erkent het belang van culturele educatie in het basisonderwijs en de plek van het Kunstmenu daarin. Het college daagt het voortgezet onderwijs uit om ook op dit vlak initiatieven te ontwikkelen.

7.3 Evenementen

Evenementen hebben een positieve uitstraling op Haarlemmermeer en het college ondersteunt dan ook het organiseren van evenementen op het vlak van muziek, cultuur en sport. De economische spin-off van muziek-, culturele- en sportevenementen is hierbij van groot belang voor de lokale ondernemers.

7.4 Recreatie

Het college kiest voor het behoud van de huidige recreatiegebieden en zet in op multifunctioneel gebruik ervan. De gebieden moeten aantrekkelijk zijn voor een divers publiek en voorzien in gevarieerde recreatiebehoeften. Ook horecavoorzieningen moeten hiervan deel uitmaken. Het beheer van de gebieden is een zorgpunt, waarover het college met de beheerders in gesprek gaat.

7.5 Park21

Park21 zal in deelgebieden worden ontwikkeld, waarbij per deelplan de behoefte en financiering in kaart wordt gebracht alvorens tot ontwikkeling wordt overgegaan. De betrokken agrariërs worden actiever geïnformeerd over de mogelijkheden om hun bedrijf te ontwikkelen binnen de mogelijkheden van Park21. Heldere communicatie en structureel en constructief overleg met agrariërs is essentieel.

7.6 Sport

Sport en bewegen is belangrijk voor alle inwoners. Breedtesport en topsport gaan daarbij hand in hand. Ze hebben elkaar nodig en ze versterken elkaar.

In en om de wijken en kernen zijn sport- en spelvoorzieningen beschikbaar en toegankelijk voor iedereen. De JeugdSportPas en het JeugdSportFonds zijn belangrijke middelen om sport en bewegen voor alle kinderen mogelijk te maken. Het college ondersteunt beide initiatieven blijvend.

Er zijn veel kwalitatief hoogwaardige sportvoorzieningen in Haarlemmermeer, zowel voor de binnen- als buitensporten. Het college zet er op in dat onze uitstekende breedte- en topsportvoorzieningen optimaal worden gebruikt.

De komende jaren legt het college de prioriteit bij de toegankelijkheid en bereikbaarheid van breedtesport(voorzieningen) voor alle inwoners, en sport voor mensen met een beperking (G-sport) in het bijzonder. Ook blijft het college inzetten op sport als middel om gezondheid, de ontwikkeling van sociale vaardigheden en sociale samenhang te bevorderen. Medegebruik van sportvoorzieningen is hiervoor een voorwaarde. Het college biedt hiervoor actief ruimte aan maatschappelijke organisaties. Zorgpunt hierbij zijn de vernielingen die plaatsvinden aan de openbaar toegankelijke sportvoorzieningen. Het college zal op korte termijn maatregelen nemen om dit tot een minimum te beperken.

Tot 1 oktober 2014 blijft het zwemgedeelte van het Spectrum gehandhaafd om ondernemers de kans te geven concrete (overname)plannen aan het college te presenteren. Na 1 oktober zal het college met plannen komen voor herontwikkeling van dit gebied.

8. Mobiliteit

Het college gaat onverkort door met de uitvoering van het Deltaplan Bereikbaarheid. Waar nodig zal het uitvoeringsplan worden uitgebreid, waarbij de fiets extra aandacht krijgt. De fietsveiligheid wordt waar nodig vergroot. Ook besteedt het college speciale aandacht aan fietsveilige schoolroutes.

In de centra van de grote kernen in onze gemeente komt een fietsenstalling. 'Meerprestatie' kan hierbij een rol vervullen.

8.1 Parkeerbeleid

Het college komt medio 2015 met een parkeerbeleid met aandacht voor onder meer de ongelijkheden in parkeertarieven in vooral Hoofddorp en Nieuw-Vennep. Het uitgangspunt van het parkeerbeleid zijn de huidige lage parkeertarieven.

8.2 Eerst bewegen, dan bouwen

Het uitgangspunt bij nieuwe (bouw)projecten blijft, dat wordt uitgegaan van 'eerst bewegen, dan bouwen'. Dit geldt ook voor het H(oogwaardig) O(penbaar) (V)ervoer. Voor de Duinpolderweg blijft onverminderd gelden dat deze een voorwaarde is voor de ontwikkelingen in Haarlemmermeer-West. Ook is de Duinpolderweg van cruciaal belang voor de oplossing van de huidige verkeersproblemen in met name Beinsdorp en Zwaanshoek.

8.3 Openbaar Vervoer

Het college onderkent het belang van goed openbaar vervoer en wil het HOV netwerk versterken met de rest van de Metropoolregio. Tevens komt er begin 2015 een onderzoek naar vervoersmogelijkheden voor de (kleine) kernen en vervoersmogelijkheden in de nacht, in relatie tot de behoefte. Bij grote evenementen bespreekt de gemeente met de organisatie aanvullend openbaar vervoer.

9. Ruimtelijke ontwikkelingen

Het college werkt de Structuurvisie Haarlemmermeer 2030 uit, onder meer met het oog op een goede woonwerkbalans, binnenstedelijke ontwikkeling en behoud van het voorzieningenniveau in de kleine kernen.

9.1 Haarlemmermeer-West

Het college kijkt naar ontwikkeling in Haarlemmermeer-West, onder de voorwaarde dat de (maatschappelijke) kosten van het rijksbesluit om in dit deel van de polder ruimte te reserveren voor de Randstad 380kV, worden gecompenseerd.

9.2 Hoofddorp-Centrum

Het college wil de ontwikkeling van het gebied tussen Hoofddorp-Centrum en het station voortvarend aanpakken. Hierbij is zowel oog voor de belangen van de doorontwikkeling van het centrum van Hoofddorp, als voor de belangen van huidige en toekomstige bewoners en gebruikers.

9.3 Nieuwe Kom

Het college gaat door met de aanpak van de problemen in de Nieuwe Kom in Nieuw-Vennep, voortbouwend op recente planvorming waarin de prognose van het aantal winkels en het woningbouwprogramma is aangepast aan de veranderende omstandigheden.

9.4 Planvorming

Het college zet het principe van een ontwikkelingsgerichte, duurzame ruimtelijke ordening door, waarbij bestemmingsplannen flexibel worden gehouden en ruimte geven aan nu nog onbekende wensen van bewoners en bedrijven.

9.5 Zendinstallaties

Het Zendmasten- of Zendinstallatiesbeleid wordt geactualiseerd. Belangrijk daarbij is dat providers en het college alle mogelijke locaties voor nog te plaatsen zendmasten voorbespreken. Het college neemt de regie in communicatie en informatie naar de inwoners.

9.6 Windturbines

Opwekken van duurzame energie vormt een belangrijk deel van de duurzaamheidsdoelstellingen van het college. Het college steunt duurzaamheidsinitiatieven uit de samenleving zoals het huidige initiatief

van de Stichting Windpark Haarlemmermeer-Zuid en zal een actieve rol spelen om met objectieve informatie en participatie draagvlak te creëren.

10. Wonen

Het college zet de komende jaren in op de optimale benutting van duurzaamheid in de woningbouw en spreekt de ambitie uit om koploper in Nederland te worden. In het bijzonder vraagt het college bij nieuwbouw aan alle partijen om duurzaamheid integraal af te wegen. Het college wil vraaggerichte woningbouw. Hierbij wordt ingespeeld op de behoefte aan betaalbare woningen, jongeren- en studentenhuisvesting, toekomstbestendige woningen, particulier (collectief) opdrachtgeverschap, welstandsvrij bouwen en voldoende parkeerplaatsen, met optimaal gebruik van mogelijkheden om op eigen grond te parkeren. Het college wil rekening houden met maatschappelijke ontwikkelingen. Ook prolongeert het college successen uit het verleden, zoals het project Van Groot Naar Beter. In de mix van woningen voor lagere, midden- en hogere inkomens sluit het college per project aan bij de marktvraag en streeft voor de gemeente als geheel een verhouding van respectievelijk 30, 10 en 60 procent na.

De ontwikkelingen in het sociaal domein hebben niet alleen gevolgen voor het maatschappelijk vastgoed van de gemeente, maar ook voor de woningbouw op langere termijn. Medio 2017 zullen deze gevolgen tegelijkertijd met de gevolgen voor het maatschappelijk vastgoed in kaart worden gebracht.

11. Kwaliteit fysieke omgeving

‘Schoon heel en veilig’ blijft het thema voor de openbare buitenruimte.

Op basis van de behoefte van de inwoners gaat het college experimenteren met onderhoud in de openbare buitenruimte. In een selectie van een beperkt aantal wijken neemt een representatieve vertegenwoordiging samen met de gebiedsmanager besluiten over het onderhoud. Daarvoor worden decentrale budgetten ter beschikking gesteld.

Het college gaat de herinrichting van de openbare buitenruimte herijken aan de hand van het gebruik van duurzame materialen. Voor bomen die worden gekapt, hanteert het college de herplantplicht, strikt binnen een vastgestelde termijn.

11.1 Onderhoud wegen

Voor zover deze niet in het Deltaplan Bereikbaarheid zijn opgenomen, maakt het college een inventarisatie van het benodigde onderhoud van de gemeentelijke wegen in Haarlemmermeer. Deze inventarisatie is gereed in 2015. Als dat nodig mocht blijken, haalt het college gepland grootschalig onderhoud aan wegen in de planning naar voren. Het gevolg kan zijn, dat andere onderhoudswerkzaamheden later in de tijd worden geplaatst.

11.2 Duurzaamheid

Het college presenteert het voorstel Ruimte voor Duurzaamheid 2.0 met daarin een financieel ingekaderde integrale duurzaamheidsaanpak voor de periode tot 2018. Door de totale kosten en opbrengsten van een product of dienst gedurende de levensduur als uitgangspunt te nemen (Life Cycle Costs), wordt het economisch rendement van duurzame investeringen inzichtelijk. Het is nadrukkelijk de bedoeling om de economie en de omgeving verder te verduurzamen. Daartoe dient duurzaamheid in alle bestuurdersportefeuilles een prominente plek in te nemen.

11.3 Afval

Met Meerlanden maakt het college plannen voor het slimmer ophalen van huisafval. Dit moet voor de inwoners goedkoper worden en voor de gemeente duurzaam. De kennis over hergebruik van afval moet beter worden benut. Ook moet het voor inwoners aantrekkelijker worden om afval beter te scheiden. Inwoners van dubbeldorpen moeten hun grof afval ook kunnen inleveren aan de andere kant van de Ringvaart, mits daar ook Meerlanden operationeel is.

11.4 Straatverlichting

Uitgangspunt is slim omgaan met energie. Hierbij houdt het college rekening met de sociale veiligheid. Dat kan door bijvoorbeeld straatlantaarns niet uit te schakelen, maar op lagere capaciteit te laten branden.

12. Economische Zaken

Het college ondersteunt de bedrijvigheid in Haarlemmermeer waar het kan. Ondernemers worden tegemoet getreden met een ja-het-kan-mentaliteit. Tevens gaan de administratieve lasten voor ondernemers omlaag en is het college terughoudend met het aantal regels.

Het college erkent, dat er een grote diversiteit aan ondernemers in Haarlemmermeer is en dat specifieke ondernemers een eigen aanpak verdienen.

Voor ZZP-ers gaat het college meer doen, onder meer in de vorm van extra hulp bij de opstart en uitbreiding van bedrijfsverzamelgebouwen en in het aanbestedingsbeleid.

In een gemeente als Haarlemmermeer met internationale dynamiek en de prominente aanwezigheid van het internationale bedrijfsleven en zijn expat-werknemers voorziet internationaal onderwijs in een behoefte.

Door de middelbare en hogere beroepsopleidingen die het college graag in de polder wil, kunnen jongeren in Haarlemmermeer blijven wonen voor hun vervolgonderwijs dat aansluit op de lokale/regionale arbeidsmarkt.

12.1 Detailhandel en horeca

In Nederland is de manier waarop wordt gewinkeld, mede onder invloed van internet, aan het veranderen. Voor het einde van het jaar komt het college met een visie op de toekomst van winkelcentra in Haarlemmermeer.

Het college zet in op handhaving en behoud van horeca in Haarlemmermeer. Een kwalitatief hoogstaand en divers horeca-aanbod maakt Haarlemmermeer voor inwoners en bedrijven aantrekkelijker.

12.2 Agrarische sector

Agrarische ondernemers krijgen de ruimte om meer verschillende bedrijfsactiviteiten te ontplooiën.

Het college ziet nieuwe kansen in de uitbreiding van groene en duurzame bedrijvigheid. In regionaal verband streeft het college naar een toonaangevende rol in de Greenport Aalsmeer. De herstructurering van de glastuinbouw in Burgerveen en Rijsenhout wordt geïntensiveerd.

12.3 Vestigingsklimaat

Het college zet zich in voor kwalitatief hoogwaardige vestigingsfactoren en dito dienstverlening om aantrekkelijk te blijven voor nieuwe bedrijven om zich langdurig aan Haarlemmermeer te verbinden. Het college pakt kansen die er zijn om in sectoren bedrijven te clusteren en breidt bestemde kantoren- en bedrijventerreinen uit, tenzij dit leegstand op andere terreinen veroorzaakt. Hierbij is een krachtige vertegenwoordiging in de Metropool Regio Amsterdam noodzakelijk

teneinde de Haarlemmermeerse belangen naar voren te brengen en onze regionale partners aan de afspraken te houden.

12.4 Leegstand

Leegstand op kantoren- en bedrijventerreinen is zorgwekkend en wordt dan ook aangepakt. Medio 2015 komt het college met een regionaal afgestemd plan van aanpak voor de herstructurering van kantoren- en bedrijventerreinen. Daarbij is het van belang om verscheidenheid aan te brengen in ondernemingsactiviteiten en woonbestemmingen. Qua woonbestemmingen zoekt het college nadrukkelijk naar uitbreiding van het aantal woningen voor jongeren en studenten.

12.5 Aanbestedingsbeleid

Het college zal het aanbestedingsbeleid evalueren met innovatie als criterium. Bij gelijke geschiktheid krijgen lokale bedrijven en bedrijven uit de regio voorrang bij gemeentelijke aanbestedingen.

12.6 Schiphol

Wie Haarlemmeer zegt, zegt Schiphol, en andersom. De luchthaven is een belangrijke economische motor, die ruimte moet hebben.

Tegelijkertijd geldt dat een dynamische gemeente als de onze ook ruimte moet hebben. Het college zet in op gezamenlijk optrekken met Schiphol in de wederzijdse groei, waarbij verschil van inzicht in onderling overleg worden opgelost. Het college neemt daarbij het recent gesloten Aldersakkoord als leidraad en blijft werken aan een oplossing van de knelpunten van dat akkoord.

Het college oefent blijvend druk uit om het ruimtelijk slot dat de reservering voor de tweede parallelle Kaagbaan op Rijsenhout zet ongedaan te maken. Een goed woonklimaat in Rijsenhout is daarbij de leidende gedachte.

13. Financiën

Gezonde gemeentefinanciën zijn een absolute voorwaarde om op korte en lange termijn adequaat invulling te kunnen geven aan de gemeentelijke taken. Een sluitende begroting in baten en lasten en een gedegen financiële positie zijn daarom voor het college vereisten.

De decentralisaties in het sociale domein betekenen in de praktijk dat de gemeente met minder middelen meer taken moet uitvoeren. Het college stelt zichzelf ten doel om deze extra taken aan het einde van de collegeperiode ook daadwerkelijk met de middelen te bekostigen die het daarvoor van de Rijksoverheid krijgt.

“Kosten besparen door slimmer te werken” is in dit verband voor het college het adagium: zowel intern naar de eigen organisatie toe, als extern naar partners in de uitvoering van beleid. Wat betreft het sociale domein realiseert het college zich terdege dat de gemeente en haar partners met de decentralisaties voor een grote verandering staan. Ten behoeve van de transitiefase stelt het college, voor zover nodig, extra middelen ter beschikking uit de behoedzaamheidsreserve.

Meer doelmatigheid en doeltreffendheid van beleid moeten ook op andere terreinen leiden tot efficiencywinsten die uiteindelijk ten goede komen aan de inwoners en bedrijven van Haarlemmermeer. Hiertoe gaat het college najaar 2014 realistische, maar ook ambitieuze doelstellingen formuleren. Het college laat de lokale lasten (behoudens indexering) niet stijgen. Ook leges moeten kostendekkend zijn, waarbij het college ook kritisch naar het kostenniveau kijkt.

Het college hecht grote waarde aan financiële duurzaamheid. Ook in de toekomst moeten de Haarlemmermeerse financiën gezond en op orde zijn. De (verwachte) resultaten uit grondexploitaties en de ontwikkeling van de gemeentelijke schuldenlast worden hierbij nadrukkelijk in ogenschouw genomen, zodat ook bij financiële tegenwind Haarlemmermeer scherp kan blijven zeilen.